

Beheerrichtlijn Hoogstamboomgaard (L01.09)

Een hoogstamboomgaard bestaat uit een verzameling van minimaal 10 fruitbomen en maximaal 10% walnoten. De stamhoogte is minimaal 1,5 meter hoog en de ondergroei bestaat uit een grazige vegetatie. De dichtheid van de hoogstamboomgaard ligt tussen de 50 en 150 bomen per hectare. Boomgaarden worden vaak door een heg, haag of sloot afgescheiden van de omgeving.

Hoe houdt u dit type in stand?

- Hoogstamboomgaarden worden doorgaans gesnoeid in een cyclus van eenmaal per 2-3 jaar. Wanneer uw prioriteit fruitproductie is, kunt u snoeien in een cyclus van eenmaal per jaar. Snoei pitvruchten zoals appel en peer bij voorkeur in de periode maart-april en snoei steenvruchten zoals kers en pruim bij voorkeur na de oogst (augustus/september) of voor de bloei (april).
- Snoeiafval dient te worden opgeruimd en te worden afgevoerd.
- Als snoeihout versnipperd wordt, mogen de snippers niet verwerkt worden in het landschapselement.
- De ondergroei onder de bomen (doorgaans grasland) wordt in ieder geval jaarlijks gemaaid en afgevoerd of beweid.
- Laat dode en oude bomen bij voorkeur staan. Deze trekken verschillende soorten holenbroeders en insecteneters aan. Plant er een vervangende boom vlak naast.
- Voorkom vraat aan de bomen door vee. Let erop dat jonge bomen niet aangevreten kunnen worden. Een manier om dit tegen te gaan, is het aanbrengen van boombeschermers. Volwassen hoogstambomen hebben geen last van vraat door vee.

Welke andere eisen zijn er?

- Er mag geen snoeihout worden verbrand in de directe omgeving van het landschapselement
- Er mogen geen bestrijdingsmiddelen worden gebruikt

Hoe kunt u de kwaliteit verhogen?

- Indien nodig, is bemesting en/of bekalking toegestaan. Hierbij is het belangrijk dat de bomen en hun wortels niet beschadigen.
- Laat hier en daar wat valfruit liggen. Valfruit trekt verschillende soorten fauna aan waaronder dagvlinders en vogels.
- Behoud oude en dode bomen zo veel mogelijk.
- Plant bij voorkeur de noordelijke en/of oostelijke buitenrand aan met inheemse struiken en bomen als windschut.

Signalen van een goede/slechte kwaliteit

- + De fruitbomen dragen veel bloesem en vrucht
- + De ondergroei is niet te ruig en verstikt de bomen niet
- De fruitbomen hebben last van ziekte en/of plaagdieren
- De eenheid/dichtheid van de boomgaard neemt af

Kostenposten

- Snoeiwerkzaamheden
- Afvoeren/verwerken snoeihout
- Maaiwerkzaamheden

Deze beheerrichtlijn is onderdeel van het Kwaliteitshandboek SNL-certificering van de Unie van Bosgroepen. Voor vragen over het Subsiestelsel Natuur en Landschap (SNL) kunt u contact opnemen met de Unie van Bosgroepen. Voor specifiek advies over het beheer van uw terrein kunt u contact opnemen met de Bosgroep in uw regio. Zie ook de Algemene introductie op de Beheerrichtlijnen (bosgroepen.nl/beheerrichtlijnen) en de Index NL (bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap).

